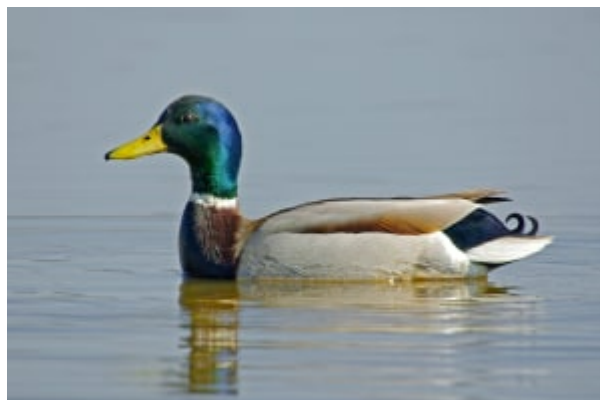

Neonicotinoïden: op alle fronten schadelijk voor vogels

Niet alleen bijen en hommels, maar ook vogels ondervinden grote gevolgen van neonicotinoïden: een groep pesticiden die wordt gebruikt in de landbouw. Nieuw onderzoek van Wageningen Universiteit (WUR), gepubliceerd in wetenschappelijk tijdschrift *Ecology Letters*, toont aan hoe ver de invloed van deze stoffen reikt. Vogels zoals o.a. huismus, patrijs en wilde eend hebben niet alleen een lagere overlevingskans, maar krijgen ook te maken met verslechterde gezondheid en negatieve effecten op hun gedrag en voortplanting.

Wilde eend: Peter van Graafeiland

Patrijs: Jankees Schwiebbe

Directe schadelijke effecten op vogels

Neonicotinoïden zijn veelgebruikte insecticiden in de land- en tuinbouw en liggen al meer dan tien jaar onder vuur, vanwege hun onbedoelde schadelijke effecten op verschillende organismen. Onderzoeker Elke Molenaar van de WUR stelt: "Al langere tijd bestaat er bezorgdheid over de sterke impact van neonicotinoïden op insectenpopulaties, maar neonicotinoïden werden lang als weinig giftig voor vogels beschouwd. Men dacht dat de directe effecten door opname via het voedsel minimaal zouden zijn. Onze nieuwe studie door de WUR in samenwerking met Vogelbescherming toont aan dat er wél directe schadelijke effecten plaatsvinden als vogels voedsel eten dat neonicotinoïden bevat. Deze effecten zouden absoluut niet onderschat mogen worden."

Wereldwijde analyse: effecten op gedrag, gezondheid, reproductie én overleving

Uit een analyse van wereldwijde gegevens uit bijna vijftig studies, aan twaalf verschillende vogel soorten, blijkt dat neonicotinoïden een negatieve invloed hebben op vrijwel elk aspect van het vogelleven. In deze studies werden vogels door middel van hun voedsel of directe toediening blootgesteld aan neonicotinoïden, en werden meer dan duizend effecten onderzocht. Een voorbeeld van zulke effecten is een verminderde oriëntatie, waardoor migrerende vogels de weg kwijt raken. Andere effecten zijn jongen die geboren worden met complicaties, vogels met afwijkende bloedwaarden en vogels die korter leefden na blootstelling aan deze stoffen.

Schadelijke effecten van alle soorten neonicotinoïden

De studie onderzoekt de effecten van vijf verschillende soorten neonicotinoïden. Twee daarvan, imidacloprid en thiamethoxam, zijn al uitgebreid wetenschappelijk onderzocht, terwijl de andere drie - acetamiprid, clothianidin en thiacloprid - nauwelijks zijn bestudeerd. Toch laten de resultaten volgens Molenaar zien dat de effecten van de stoffen onderling nauwelijks verschillen: "Voor alle stoffen zien we negatieve effecten."

Nieuwe neonicotinoïden: dringend onderzoek vereist na verbod op oude varianten

Hoewel neonicotinoïden binnen de EU veelal verboden zijn voor gebruik in de open land- en tuinbouw, worden ze wereldwijd nog steeds in verschillende landen toegepast. Binnen de EU zijn er bovendien uitzonderingen mogelijk, waarbij de akkerbouw via 'noodvergunningen' toch toestemming kan krijgen voor het gebruik ervan. Intussen worden in hoog tempo nieuwe, vergelijkbare gewasbeschermingsmiddelen ontwikkeld en op de markt gebracht.

Vogelbescherming noemt het zeer verontrustend dat deze schadelijke middelen nog steeds door de strenge toelatingsprocedures komen en onterecht worden bestempeld als veilig voor mens, dier en milieu. Zo kan het middel al jarenlang grootschalig toegepast worden, terwijl achteraf uit onderzoek blijkt dat het helemaal niet veilig is voor vogels en wellicht andere organismen die deze stof binnenkrijgen. Gedegen en onafhankelijk onderzoek is daarom dringend nodig al voordat middelen toegelaten zouden mogen worden. Zowel naar de nog nauwelijks onderzochte stoffen, als naar de recent ontwikkelde middelen. Frans van Alebeek, Senior Beleidsmedewerker bij Vogelbescherming: "Pesticiden moeten vooraf veel uitgebreider en strenger getoetst worden op hun mogelijke neveneffecten voor mens, dier en milieu. Bij twijfel daarover zouden middelen niet mogen worden toegelaten. Het is in het verleden al veel te vaak misgegaan."

Over Wageningen Universiteit

De missie van Wageningen University & Research is 'To explore the potential of nature to improve the quality of life'. Binnen Wageningen University & Research bundelen Wageningen University en gespecialiseerde onderzoeksinstituten van Stichting Wageningen Research hun krachten om bij te dragen aan de oplossing van belangrijke vragen in het domein van gezonde voeding en leefomgeving. Met ongeveer 30 vestigingen, 7.700 medewerkers (7.000 fte), 2.500 PhD- en EngD-kandidaten, 13.100 studenten en ruim 150.000 Leven Lang Leren-deelnemers behoort Wageningen University & Research wereldwijd tot de aansprekende kennisinstellingen binnen haar domein. De integrale benadering van de vraagstukken en de samenwerking tussen verschillende disciplines vormen het hart van de unieke Wageningen aanpak.

Noot voor de redactie (niet voor publicatie):

Voor meer informatie over de inhoud van dit persbericht, kunt u contact opnemen met:

Saskia Hausel, persvoorlichter Vogelbescherming Nederland, via email:

saskia.hausel@vogelbescherming.nl of mobiel 06-31071993

of

Jacqueline Wijbenga, persvoorlichter Wageningen University & Research, via email: jacqueline.wijbenga@wur.nl of mobiel 06-28864353.

De volledige publicatie is [**hier**](#) te lezen.

Saskia Hausel

Persvoorlichter

saskia.hausel@vogelbescherming.nl

06-31071993

Vogelbescherming Nederland

Boulevard 12

3707 BM Zeist

www.vogelbescherming.nl/

Over Vogelbescherming Nederland

Vogelbescherming Nederland is een onafhankelijke, landelijke natuurbeschermingsorganisatie. Een actieve vereniging die onder meer wordt ondersteund door ruim 160.000 leden, door bedrijven, fondsen en instellingen. Vogelbescherming is de Nederlandse partner van BirdLife International, de organisatie die wereldwijd opkomt voor vogels en hun leefgebieden. Vogelbescherming is opgericht in 1899 en in Nederland de organisatie voor de bescherming van alle wilde vogels en hun leefgebieden.

Geen berichten meer ontvangen van ons? Klik [hier](#)